

ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

«Οφθαλμοί παιδίονος εις χείρας τής κυρίας αδέης».

ΔΑΥ. Γ. Δ.

Αΐ.
 Αγατή έπήγεε, ψυχή, εις τόν Μέγα Γυλιόν, άντιχόν εις την άπώγειν, ά- τελειώτην άνω, εκεί όπου άρχίζει τό μαγα βορεινόν πέλαγος — όταν τό κίμα άφωσιπόν, ξεβαλον, άδιאלλάτως πληθύνει την άκτιν— πώς έταρασιόνεσσε; να έφής γαλιμύσαν την θάλασαν, όπου ή Σειρήν, βαθεά εις τό άντρα άδελωμένη με την Ήζω, θρηγοδει τίσσεατά της, και οι Τριτώνες, κρυμμένοι εις τάς προφυλάξ πτυχάς τών άπαιτήτων θαλίων, σπασίως τολμώσε ν' ανακόψωσι έπιτολής εις τό κίμα; Έχρηιάζετο κλίνη μάλαχή, λεία θάλασσα, διά να πέσει να κοιμηθής τόν έννο τών αιώνιόν άνθρον...
 ***

Βεβαίως, άν ήτον άλλη καμιά μεραζιλίσσασ ή κάσιρσασ, άνάμσα εις τάς νέας τού θαλασσινού χωριόν, ήτον κι' ή 'Αρχοντο- λα, τήν όποιαν ό Γιαννάκης, χλωμήν, λεπτήν, μελαχροινήν, άγάπησεν όχι διά κάλλος προκλητικόν, άλλ' από μυστηριώδη έλξην καί άόριστον ψυχικήν σνάφισαν. Τόν καιρόν έκείνον, όταν ό Γιαννάκης τ' 'Αργυ- ρού ήτον έρωτευμένος λίαν ασταφός με την 'Αρχοντοβίαν, και ή ναυράζετο, περί τά τέλη τού θέ- ρους, πρίν έβγη άκόμα ό Αιγυπ- στος, έπειδή έληγεν ή άδειά του, να έπιστρέψη εις Αιγυπτον, τό τραγοδόν, τό όποιον της έστελνε, λίσω άπ' τό κάσασο τού βασιμ- ού (όπόθεν κάποτε έν διαγίσει στενοχωρίας έφαιτανε διαζήχουσ; διατείναν με όνον, σποδήν εις την θάλασαν, ή πιδαρώνα με λάδι, διά να γαλιμύσει τό κί- μα) ήταν τό έξής :

«Η (τ' όνομα τού χωριόν) κι' ή Αιγυπτος. Θεέ μου και νά- ταν ένα!». Κατά τό βραχί έν ποιήσε διάστημα τών δύο μη- νών, όπου έβασεν ό Γιαννάκης εις την πατρίδα, κατά τριετίαν όταν ήγαστο ή περίοδος της ά- δείας του, δι' αή ήμερα κι' αή νέ- γτες, εις τό μικρόν χωριόν, έγι- ναντο ένα. «Όλος ό κόσμος ήναυ- ράζετο να συννοράζει και να συ- χορήει μαζί με τόν νέον σμυτα- θή μεραζιλίν. Τών κατηλιών και λοιπών μαγαζίων ή κατανώλους ήΐσανεν εις τό διπλάσιον βιοδι- τήδης, λαοπέρηδης; δέν ενκα- ρωσαν, δέν άνέπνεαν έπί δύο μήνας. Σινήθος επό έκανε βδο- μαδιάτικος. Εμίσθησε δύο ζυγι- κές βιολιά, λαγοίτα, μπαζοίτα, κλαρινέτα, φλάουτα, κι' έξενυ- γήσανεν. Ως έπί τό πλείστον, άρχισεν από την Πέμτην τό βράδυ, ξεκακοιωθόσε την Πα- ρασκενήν και τό Σάββατον, προ- ελάμβανε τόν Τριωδικόν, τόν δρ- ρηον της Κυριακής, πρίν έξυπνή- σουν τά γραιδια να τρέξουν εις την έκκλησιαν έτοιλάε την μο- νοτονίαν τών καθημερινόν, ήΐ- σανε τής Κυριακής την φαβορί- τητα κι' έξίτασαν όλους τούς χωρι- κούς και τούς έργατικούς τό πρω- τής Δευτέρας.
 ***

Τέλος, την άλλην φοράν, ό ταν ήθελε ή σειρά της άδειας του, έτελέσθη ό γάμος. «Όλον τό χω-

ριόν έναυγύρουν επί δεκατενήμερον. Οι γραιβίκοι κόρη, τό πατρίδα, οι έπι θαλίαι, μόλις έκόμισαν την τρίτην έ- βδομάδα. Ό Γιαννάκης έπήρε τσορα την άγάτην του μαζί του εις τ-ν Αιγυπτον, και, τέλος, τό μικρόν θαλασσινόν χωριόν, και ή χώρα τών Φαλαί, έβγαναν ένας, κατά την διάταξον είχαν τού νέου.
 «Ό νόος τ' 'Αργυρού ειζεν, αμηνά, πόντον και θησαυρόν έκαί γάμο. Πρωί τάς δύο ήρας είσοδισα την ήμεραν, με όλην την φοβε- ρην σπατάλην, τά περιστασιατά δέν τών γραιβίκων την ζήλειαν.
 «Αφού έπάλησεν ότισόσόν τό άνδρόγυρον, τελειώσαν, και ό Ίου- νιον τού 19... ήρθον εις τό χωριόν συνειδημένοι και από έν τέταρ- τον πρόσωπον. Κατά τό προλιθόντα ταξείδα, ή 'Αρχοντοβία είχε προ- αραθήσει να ήγη κανέν πτοχοζωιστράν, και να τό πάρη μαζί της, ως ψυχοζώρη ή έπρητέριαν. Πλήν τό πρώην ήτον τόσο δούλοζον! Τά κορίτια τού θαλασσινού χωριόν είχαν ειζήνη και κατάραν, να μη πη- γαινον ποτέ δουλέε; ή επαυ- ραίδης.
 Κάτω, εις την Αιγυπτον, ή οικογένεια είχε προσλάβει κατά καιρούε διαφορούε υπηρεσίας από τόν τόπον. Άλλά καμιάν δέν είχαν φέρει μαζί εις την πατρίδα τών. Την τελειώσαν φοράν, ή 'Αρχοντοβία έφε- ρε, μαζί της μίαν μεγαλόσωμον ό- ρισαν κόρην, ως δεκαοκτώ έ- τών, έσώρησαν ένδυμήων, και κάπι παραπάνω από καμακεζων ή γκουβερνάνταν φαν, μένην.
 Τό πρώτον πτηρόν οσρόλον εις την γειτονίαν, όπου κατέλυ- εν ό Γιαννάκης εις την ώρειαν μικρόν οικίαν του—ψυηλά, στον επάνω Μαγαλιάν— τό έξέφρασε, ή θεά Σειραίνα ή Παταδού λιανα, όμα ειδη την ξένην συ- νοδόν της 'Αρχοντοβίας, δια- τιτωσασα ως έξής την πρακτι- κήν γνώμην της :
 — Δέν συμφέρει πλείο, παιδά- κι μ', ή δοδλα να εννε όμορφό- τερη άπ' την κωρά.
 Τό γνωμόζον ήρησεν ως προ- φητεία εις τά ότα της 'Αγτός, της κρησιπέρας άπ' όλες τις θειάδες της 'Αρχοντοβίας, ή- τις πάντα ήρησασ να εδρημ- νεύη; την άνεμιάν της :
 — Τά, τ' ήτανε ;... Τί την ήθελεε; να την πάρε; μαζί σου; Κοτζάι αναφοσασ, κοτζάι μ'!... Τ' εν' ατήτην;... Πώς μαδέε; ; Σοι γραιζάτανε μιιά φοβερή, ά- νεραία, να την κωβαλήσας έ- δώ, άπ' τό Πόργο, θά πο ;... Έχετε τόσεε δουλειές, μαδέε, και δε συμφέραντεε; ; Η έβεςε; τά πολλά παιδιά, γλέτες; ; Χα- θιρανε τά φτοχοζωίτια έδώ, να σε παραλάσσουνε και να σε δουλέψουνε, σε όλα τά πάν- τα ;... Τί την ήθελεε, τή Βδο- μά, θά πο; ; (ή 'Αγτώ δέν εί- χεν άκούσει τό όνομα της έ- νης, άλλ' έσκεπεν αυθαίρετός

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΠΑΛΙΟ ΚΕΝΤΗΜΑ

Τα σκαλωμένα σου έξεχειλιζαν μαλλιά,
 σπαχούλα μου, άπ' τό μαύρο σου ματηλί,
 κι' ή χειμωνιάτικη σε χείδευε άντηλιά
 χλωμή, σαν άπ' άρράστου άχού καντηλι.

Κάτω άπ' τή μαραμένη μας κληματαριά
 έβερνες, και τό χέρι σου έκεντούσε,
 κι' ήταν ή μόνη πεταλούδα άπ' τό βοριά
 που έσώθη και στον ήλιο άκόμα έξουσε.

Θλιμμένα πράγματα έκεντούσεσεν στην ποδιά
 για τό στερνό κι' αϊώνιο χωρισμό μας...
 Σε μιās κλαφιάρικης, ποιός έβρει, ιτ' ες κλα-
 κεντούσεσ τον άπόκρυφο καιμό μας.

Κοντά μας κι' ή μανούλα σου ή γρηψ', σκυ-
 μαροντομένη, άμλλητη, στη θώρα (φτά,
 καθώς χαμογελοόσε, αξένουσαι; κι' αότη,
 του χωρισμού μας έμοιασε τή Μοίρα,
 ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

νά την άνοσησίον ούτω). Τι σου χρειάζεται ή Μαριούσα; (άλλο όνομα πάλιν της Έθιδε). Μά θα κομπάζα θα σου χανά υπορούδες νά χωρίσεις μένα κατόπι άπ' τά φτωχοκόριττα του μαμαλά σας!... Θέλει; Πέντε τόσα τούτι γιά νά την ντύσης, κατόπι άφορά, ως 'κει άπάνω, θα πά... και νά μή βαστά άπ' την Τρίτ' ως την Τετράδη... Μά πέντε πιζόπουλα άρμενάπανο μπουρούδες νά ντύσης ένα τσιρανοπούλο, φτωχο κορίτσι... και νάνα σζάλοος... νά σου λήη κ' εύχαριστό!... Τι την ήθελες τή Σινδοιά, ήνώ θαμιάζομαι τί την ήθελες;

Β'.

Τήν ήμέραν των Άγιών Κορυφαίων Άποστόλων, τό δειλινόν, εις στενός φίλος του Γιαννάκη, άχώριστος, ενώ εφύσοντο όμοι εις έν σχεδόν έξοχόν κλητήριον, εις την άκραν της πόλεως, αντίκρυ από βουλιόν, έβλεπε ζωτός άνήσυχον τον φίλον του. Έφαινετο όστος ν' άλλοφρονή, και κάπως σίννος, ενύτταζε διά του δοτικού παραθύρου έξω. Τό παράθυρον άντίκριζε μέ τό άσπινωμένον γραφείον του τόπου. Αί φωνές δύο νεαρού άπαχτού, άσπιφύλακας (οί αυτοί), έλληρσιάζαν και ό εις έκαμε νεύμα εις τον Γιαννάκη. Ό νέος έξήλθε, και ό νέος τον ειδε νά όμώη ταπεινή τή φωνή μέ τους δύο χωροφύλακας. Μετά μίαν στιγμήν και οι τρείς διευθύνθησαν διά του στενού δρομίσκου προς τό βόρειον μέρος.

Ό φίλος, από άνήσυχον ένδιαφέρον, προέκυψε διά του παραθύρου και ειδε τους τρείς νά σταθόν εις την άκρην του δρομίσκου, παρά την κλητήρι. Έξωθεν παλαιού κτηρίου έλαοτριβίου, και νά συνωμιλούν μέ ένα τέταρον, όσος ήτο άδραγάτης, ήτοι άγροφύλαξ του Δήμου, μέ χωρικών ένδιμα, μέ πέδιλα από φασκιές, και ζωμίζουσ σάλαχι μέ πιστόλια και μαχαίρας. Ό Γιαννάκης, ίσως διότι ύπόπτευσ την άνήσυχον περιέργειαν του έν τή κλητήρι, έστρεψε την κεφαλήν προς τό όπισω και ίδων τον φίλον του νά τον κατήχη διά του παραθύρου, έκαμε νεύμα, ότι θα ύπάγη όλίγον παραξω, και μέ την φωνήν έκραξε μόνον:

—Μέ συγχωρείς!..

Πάντα και οι τέσσαρες έγαν άφαντοι όπισθεν της κλητή; του δρομίου.

***

Τό πώς και διατί ή 'Αρχοντοπούλα ειχε πεισθεί νά φέρη μαζί της από τό «Πόρτο» ένένην την εύμορφοκαομένην μαγαλόσωμον άνάροούσα, εινε άδηλον. Φαίνεται ότι, όστος ό σύζυγός της, ήγάτα κ' αυτή την έπίδειξιν, και ήθελε νά κώμω εντύπωση εις τόν τόπον: τής γεννησιώ; της.

Διότι εινε βέβαιον, ότι ή 'Αρχοντοπούλα έχάνετο έμπρός εις την ξένην. Η τελευταία ήτο προήματι θαλαμηπόλος κατά τον εύρωστικόν τρόπον, κ' έπίτός ότι ήτον εύμορφοπλασμένη, ήτο φρέσκς φιλόκαλος, και παρούσε ό αφέντης της εύπολιτισμένη νά την έχη πολύ καλά στολισμένην, ως έπίσημον συντροφίσσαν άνωτέρας περσόνης.

Έκεινο, τό όποσον διετύπωσεν ως απόφθεγμα ή πεπερασμένη γειτόνισσα, ή Παπαδοπούλα, ή φίλιαντα θα ειχεν έπιτοδίσει την 'Αρχοντοπούλαν νά τό σκεφθή ή νά τό παραδεχθή. Ό λόγος όμως, τους όποιους άνέπτυξε μέ τήσσην εφ'ελωτιάν ή θεία της, ή 'Αχιτίσα, τής Έκαμαν, άληθινά, βαθείαν εντύπωση. Εινε βέβαιον, ότι ή κυρά ήρξασεν από την ιδίαν στιγμήν νά ζηλένη την θαλαμηπόλον της. Όπως ένγνώσθη άργότερα, δυ σάρεστοι σκηναί συνέβησαν μεταξύ των δύο συζύγων.

Αί γειτόνισσα, αί έξαδέλφισσα, αί συγγενείς γύρω—γύρω, κατί άκουσαν, άφρες—μέσες, από τās σκηνας ταύτας. Η κακή περι έργεια, ή άργολογία, ή πολυπραγοσύνη, μεγάλως συντέλεσαν εις τό νά φαριμακευθή ή διχόνοια του άνδραγίνου. Υποβολαί, μορφοσιτία, ζυτητή όνειρα, όλα έπαίξαν μέρος πλησίον της ισχυής και νευροπαθούς γυναικός! Έφαντάζετο, ότι έβλεπε τον συζυγόν της εις έρωτικάς διαχύσεις μέ την κόρην, ότι τής έλεγαν τό έπίστευε, και

μάλιστα υπερθεματίζεν αυτή, βεβαιούσα ότι έγίνοντο φώτερη παρ' όσα έλεγεν ή γειτοιά. Δηλείτω, και τό έπίστευε, ότι ειδε μέ τά μάτια της έρωτικάς περιπτώσεις, κ' έσκαινε όρσους. Και αυτή μέν τό έπίστευε άκουσα, όσοι δέν την ήκουον έπιοθυμοποιούντο νά την πιστεύουν.

Τέλος, τό δειλινόν έκεινο τής 29 'Ιουλίου, ή άτυχής Βανθούλα—ή κόρη, έν τοσούτω, ήτον, όσον ήδύνατο, κατά τό άνθρώπινον, νά κρήνη τις, σεμνοπρεπής, άπλοκή, άξιόλογος, λίαν έργατική, περιήρωμος βάρτρια, κ' έξοχος μαγειρίσσα—τό άπόγευμα, λέγω, τής έορτασίμου έκείνης ήμέρας, ή κόρη ειχε γίνει άφαντι. Και διών ό τέος σύτροφός του από τό κλητήριον έβλεπε τον Γιαννάκη μαζί μέ δύο ταχτικούς και μέ τον άδραγάτην νά διευθύνονται δρομιαίο προς τά Αιδάδια, ή νέα ειχε φέρη εις τά βοινά. Οι τρείς νομάτοι, σπιντες από δύο όρσων έβήθουν τά ίσχη της, ειχον φέρη νύξεις τινάς σχετικάς εις τον άρένην της, και όστος τους ήκολούθησε τρέχον προς άνεύρεσιν της φυγάδος. Αυτός ήτον ό λόγος, δι' όν τόσον άνήσυχος και σίννος έφαινετο πρό μικρού ό σπλαγχτικός νέος.

***

Τέλος, ή κόρη ειφρήθη, αλλά δέν έμειλε ν' άνευρίσκειται έπ' άπειρον. Ειχε καταφύγει εις την κλητήριν προχόν άγορσών, εις την κορυφήν του βουνού, όπου δύο βοσκαποδες την ενύτταζαν άπλήστως, και τής έθωκαν γάλα νά πιη. Μετά πολλάς παρακλήσεις, ή κυρία της έπειθή νά δεχθή προσορισμός την ξένην εις την οικίαν της, πλην άπειτή νά την στείλουν παρευθείς εις την ιδίαν πατρίδα της. Έφαινετο τόσον παράλογος ή άπαίτησίς της, ήτις άντέδεικνε μόνον την τρέλλην άντιπονησίαν της. Διότι έντός μινός ή όλίγον περιούσάσαν, τό άνδρόγινον έμειλε νά έπιστρέφη εις την Αγκυρτον, κ' εκεί, άν δέν τής ήρσσεε της κυρίας ή καμαριέρα, κάλως ν' εισήχημος θ' άπλήλίσσαστο άπίστη. 'Αλλ' ή 'Αρχοντοπούλα δέν ήθελε ν' άκούθη όρθον λόγον. Έβλεπε ζωντανάς όπτασις, και ή είπών τον έρωτικόν περιπτώσεων εις κολήσεις έμπρός της, ζωγραφιστή και παγία εις τās κόρας των όφθαλμών της.

Η κόρη, ειχε κ' αυτή τους λόγους της: δέν ήθελε νά ύπάγη συνδοσιωμένη από άλλο πρόσωπον, όσοιδήποτε εύπόλητον, άγνωστον τέος αυτή. Έλεγεν: «Ό άρέντης μ' έφερεν, ό άρέντης θα μέ πάμ». Η κυρά της εσκόλιαζεν, διατι ήκουε τοϋτο. Τό έξήγη ως άπαύτητον τάχα τής κόρης ότιος την συνδοσιση κατ' ιδίαν ό κύριός της. Και όμως, ή ταλαιπωρος νέα, δέν έλαγε τοϋτο. Ένωσεί, ότι ό άρέντης, τοϋτέστι, και μέ όλην ίσως την οικογένειαν, διατι θα επανέκυλιεν εις την Αγκυρτιον, τότε μόνον θα την προσέλατε μέχρι του τόπου της, τής αφηρησίας όπότεν την ειχε παραλάβει.

Επ' όλίγους ήμέρας έντομεταξύ, ή Βανθούλα ειχε μείνει εις την οικίαν μιας πτωχής χήρας, σαρμενοϋς του Γιαννάκη. 'Αλλ' ή 'Αρχόντιο δέν ήτο άναπαυμένη. Έφαντάζετο σπεντεύζει, έν άσφαλεία του συζύγου της, υπό την ξένην στέγην κ' έπορτίμα νό έχη την ξένην υπό τά όμιατά της. Όθεν, ενώ πρότερον την έδιωκε, τώρα την έβίαζε νά μένη πλησίον της.

Γ'.

Εις την βορειαν παραθαλασίαν του Μεγάλου Γαλαού, ή οικογένεια ειχε κάμει έκδρομήν άνάφυξής μαζί τον ήμερον. περι τό μέσα του 'Ιουλίου. Η Βανθούλα έμιαθε καλά τον δρόμον και όλη ή όρασία τοποθεσία της έντετυόθη εις την νύνην της.

Υστερον από πολλάς σκηνας άκόμη—και κατόιν από τό πανηγού της 'Αγίας Παρασκευής, άπου όνόν τό χωρίον επήγαυε διά θαλάσσης, μέ τās βρασιόφας τās σηματοστολισμένας και τά κόττεφα— ή Βανθούλα ειχε κάμει μεγάλην έπίδειξιν εκει, και όλ' οι νέοι του χωρίου παρ' όλίγον την έρωτασούν (ή θειά 'Αχιτίσα έσέφθη έντομεταξύ:

—εΔέ βρίζομαι κανείς νά την

Η Γέννησις (Έργον του Θεού. Μινιρόπ)

κλήρη, θά πά, να την ξεφορτωθώ ή Άρχοντούλα.

Πλήν ή ευχή της δεν εισηκούθη. Δίλιας ημέρας ύστερον, την παραινών της πρωταγωνιστίας, οι φίλοι του είδαν τον Γιαννάκη, όχι ανήσυχον αλλάως, άλλ' έξημμένον, πρησκοματιασμένον, κλαμμένον...

Τόν είδαν και πάραυτον έν έχασαν. Δίω έξ αυτών, οι άνθηρότεροι, έτρεξαν κατάυτον.

Συνδοινομένοι από τον άδραγάτην και από δύο νομάτους της χωροφυλακής, έτρεξαν, έτρεξαν... Μόλις πού μάς ώρας είχε μάθει την έξαφάνισίν της. Και κατά πού να τρέξη; Δύο γυναίκες, εύρισκόμενα εις τ' άμπελία τους, όπου είχαν άρχισει τότε να ρίπουν εις τις λάσπες τα σπυα, είχαν τότε την είδαν, καταμεσημέρο, κι' έσκαίχτηκαν, να τρέξην τον άνήσυχον, σάν άνερόαίδα...

Ο Γιαννάκης έσκέφθη: "Ίσως να έπήγε κατά τον Μάγο Γιαλό... Έκει θα θημάται τον δρόμο..."

***

Η Λιρκιπία έφυγε τό πάλα εις την έφημον. Πολύ πλέον δυστυχής από έφημον, ή πτωχή ξένη παιδίονη, ή Βανθούλα, δεν είχε καρπόν ούτε εις τους κόλπου, ούτε εις τα σπλάγγνα της. Και δεν έπαρουσιάζθη ο Άγγελος Κυρίου να της δώση ασπόν ύδατος, διά να δροσισθή... Αθή μόνη έπεσε να εύρη δρόσον εις την άλιμν του πελάγους, εις τα περά κήματα, όπου ο Γιάννης ο Πατισσάτης, βοσκός από τό βοσόν, είδεν επί τινας στιγμάς την λευκήν εσθήτα να κινιτιζή εις την άφραν, ειτα να βυθισθή εις τό κήμα και πάλη να έπιπλή εις τον άφρον.

Την πρσίαν της πρωταγωνιστίας, μία βάροια έφρεσε τό νερόν σπυα και τό άπεύθισεν εις την προκειμένην... "Ω! τί σπαραγμός! Ξένη, ξημη στά ξένα, εύρε τον πικρόν θάνατον έκούσιος εις την άλιμν του κήματος... Οι ίατροι του τόπου εφρον έξωσιον, και τό διεξεδίωσαν. Οι ίσρηεις όχι, δεν ήτο κανείς ίσχυρός ένδιαφερόμενος, διά να εκδίωξη την ελαστικότητα των νόμου και των κανόνων, διά να βάλη εις κίνηση τα νεύρα και τα κόκαλα των άνθρωποιών, τα οποία μέλλει να διασκορπίση ο Θεός.

Μόνον πέντε ή έξ γερόντισσα, πτωχή κήρα, δύο ή τρείς κόρα του λαού, τρείς δωδεκάδες άγματοιδών, κι' οι δύο νεαροί χωροφυλακες συνώδευσαν τον Γιαννάκη εις τό κοιμητήριον, άπασθεν του οικησμένου νεκροεμβάτου.

Ο φίλος του έξηκουό καθηλέον, ειπε τό «Άγιος ο Θεός», τό «Μετα πνευμάτων, εΚύριε άναπαυσον τήν δοούλην σου, τρίς, κι' έτελειώσε.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

**ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ, ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ, ΛΕΙΨΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ, ΤΟ ΓΑΜΟ, ΤΗ ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ**

Η γυναίκες, συνήθως βλέπουν χωρίς να κιντίζουν, ένω οι άνδρες κιντίζουν χωρίς να βλέπουν. Λουί Ντενογέ.
Τό ράσο δεν κάνει τον καλόγερο, τό φόρεμα όμως κάνει τη γυναίκα. Ζοζέφ Μερυέ.

Δέν υπάσχει γυναίκα που, πηγαίνοντας στό θέατρο, να μη έπιπλή λίγο πώς θ' άποτελέσει εκεί τό κυριώτερο ήμα. Αλφόνς Κάφ.

Η γυναίκες δεν περιποιούνται τις ρουαλιές τους τόσο για ν' άρρέσουν στους άνδρες, όσο για να... κάνουν να σκάσουν ή άλλες γυναίκες! Λέ Μπερικέ.
Για μία μητέρα, ο γάμος της κόρης της είναι πάντα μια θλίψη... Μία θλίψη, την οποίαν έν τοίσις περιμένει μ' άνημπονορία... Μαξ Ο' Ρέλ.

Η άνεξαρτησία της γυναικός σημαίνει σκαλιά του άνδρός, ο γάμος! Αλφόνς Κάφ.
Τις περισσότερες φορές ή κυριώτερα αίτια του διαζυγίου είναι... ο γάμος! Αλφόνς Κάφ.
Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που δεν ξέρουν να σκοτίζουν την ώρα τους... μόνο τους. Αίτσι θ' άποτελούν πάντα την πληγή των πολιτισμένων άνθρωπων. Αλφόνς Κάφ.

Οι άνδρες άρέσουν στους άλλους άνδρες για τα προτερημάτια τους και στις γυναίκες για τα έλλαιμάτια τους. Βίκτωρ Σερωτινιέ.
Όταν ταξιδεύει ο Άγγλος, άκολουθει τό κέρφ του, ο Γερμανός τον άδηγό κι' ο Γάλλος... κάποια γυναίκα!

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η έπίσκεψις του δημαρχου. Πώς ένας πολιτικός αναγκάστηκε να κινή τον πεθαμένο... Η έλεημοσύνη ένός φιλαργύρου και ή άταρχεία ένός φιλανθρώπου. Τό κυνηγητό. "Ως την κουζίνα! Ο μπάτσος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο Γάλλος πολιτικός Μπωτρέ, θέλοντας κάποτε να ξεκουραστή λίγο από τις φροντίδες της πολιτικής, είχε πάει σ' ένα κτήμα του γιό να περάση τό καλοκαίρι του.

Μιά μέρα ο ύπηρέτης του του άνήγγειλε, ότι τον ζητούσε ο δήμαρχος κάποιας επαρχιακής πόλεως.

—Μά δεν σού είπα, ότι δεν δέχομαι κανένα; του ειπε ο Μπωτρέ. Πές του ότι δεν είμαι δά...

—Δυστυχώς, εφραδίσαι ο ύπηρέτης, του ειτα τό αντίθετο... —Τότε πές του πώς είμαι άρρωστος...

Ο ύπηρέτης έλαπισε τότε να τελεστή τη διαταγή του κυρίου του. —Σοβαρός; φώναζε τότε ο δήμαρχος. Και από πότε είναι άρρωστος;... Πηγαίνω άμέσως να τον βεβαιώσω, πώς δεν τό ήξερα και ότι γι' αυτό δεν είχα έρθει ωρύτερα...

—Δυστυχώς, δεν θά μπορούσете να τον όητε, ειπεν ο ύπηρέτης. Δεν είναι σε θέση να δεχτή καμμιά έπίσκεψη.

—Ένωια σου, φίλε μου, ειπε ο δήμαρχος. Αναλαμβάνω έγώ την ευθύνη. Είμαι φίλος του σπατιού... Δεν θά τον ενόχλησαι...

Ο ύπηρέτης καταρομαγμένος, έ τρέξε στον κύριο του να του αναγγείλη, ότι ο έπισκεπτής επέμενε...

—Πές του πώς πέθανα! φώναζε έξω φρενών ο Μπωτρέ.

Σέ λίγο, ο ύπηρέτης ακόμα πύ τρομαγμένος από πριν, ξαναπήγε μέσα και του ειπε:

—Κύριε! Κύριε! Έρχεται να σας δώση τόν... τελευταίον άσπασμόν!

Τά βήματα του έπισκεπτού άντηχούσαν πραγματι κάτό διάδρομο. Ο Μπωτρέ μέλις λρόφτασε να πείση σ' ένα κρεβάτι και να ρίξη ένα σεντόνι έπάνω του για να προσποιηθή τον πεθαμένο... —Έπειτα από ένα λεπτό, ο δήμαρχος μπήκε μέσα, γονάτισε κοντά στό κρεβάτι και δεν έφυγε, παρά ύστερα από... τρείς ώρες, άφου προηγουμένως έφραζε ολόκληρη τη νεκρώσιμη άκολουθία, την οποίαν ήξερε ο άφίλοτιμος άτ' έξω! ***

Στην Όρλεάνη ζούσε κάποτε κάποιος Λέ Πελλετιέ, ύπόδειγμα άρετής και καλοσύνης. Ο Λέ Πελλετιέ αυτός, άφου σπατάλησε όλη την περιουσία του σε διάφορες άγαθοεργίες, τριγυρίζε στα καποτήματα και στα σπίτια διαφόρων πλουσιών και τους ζητούσε έλεημοσύνη για τους φτωχούς. Ένα πρωί, άκολουθώντας τό σύστημά του αυτό, έπήγε και στό κατόπιμα ένός Ώμπρετώ, του πύ πλουσιού, αλλά και πύ φιλαργύρου συγχρόνος ήμισού της Όρλεάνης.

—Κύριε Ώμπρετώ, του ειπε, δεν θά μου δώσετε κι' έσείς κάτι για τους φτωχούς μου;

—Όχι σήμερα, κ. Λέ Πελλετιέ, τό άπάντησε ξερό ο Ώμπρετώ.

—Είμαι βέβαιος πώς δεν θ' άπαντούαίσε έτσι, άν έξαρτε για πούδν έρχομαι να ζητήσω τη συνδρομή σας, επέμενε μέ τό μελίχο ύφος του ο Λέ Πελλετιέ. Πρόκειται για μία φτωχή μητέρα που δεν έχει ούτε ένα κοινά για να τυλήξο τό νεογέννητό της...

—Σας είπα, ότι δεν μπορώ... —Η γεννημοφροσύνη σας θά σώση ίσως μία γυναίκα φρονήμη και τιμία από την άτιμία...

—Άφήστε με ήρηχο, τέλους πάντων! φώναζε θυμωμένος ο φιλαργύρος. Και, γυρίζοντας την πλάτη στον Λέ Πελλετιέ, μπήκε στό ίδιαιτερο του μαγαζιά του.

Ο Λέ Πελλετιέ όμως τον άκολουθούσε κι' εκεί, έξακολουθώντας να τον παρακαλή. Ο Ώμπρετώ τότε, θέλοντας να του ξεφυγή, άνέβηκε από την έσωτερική σκάλα στό σπίτι του. Μά ο Λέ Πελλετιέ τον άκολουθούσε κι' εκεί. Ο Ώμπρετώ κατέφυγε στην κουζίνα. Από κοντά του όμως ο Λέ Πελλετιέ... Έξω φρενών τότε από τό κακό του, ο Ώμπρετώ έγόρρισε άπότομα και τον έμάταισε.

Ο Λέ Πελλετιέ όμως, χωρίς να ταραχτή διόλου, ειπε χαμογελάοντας:

—Αυτό ήταν για μένα!... Για τους φτωχούς μου τώρα τί θά μου δώσετε;...

